

จดหมายข่าว

พุทธสาวิกา

ปัญญา ศรัทธา สามัคคี เสียสละ เพื่อพระพุทธศาสนา

ฉบับที่
๙๖

เมษายน - มิถุนายน

๒๕๖๙

กิจกรรมเด่น

บำเพ็ญบุญ สร้างกุศล สืบพระศาสนา

ธรรมะน่าใจ

ข้อคิดธรรมะเพื่อการดำเนินชีวิต

เรื่องเล่าชาวพุทธสาวิกา

แบ่งปันแรงบันดาลใจ จากหัวใจแห่งศรัทธา

“ สตรีผู้ศรัทธา มั่นคงในธรรม
งดงามด้วยปัญญาและเมตตา ”

จดหมายข่าว พสว.

พุทธสาวิกา

ฉบับที่ ๙๖ เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๙

กลับมาพบกันอีกเช่นเคยนะคะ ฉบับนี้ บ.ก.ขอบอกเลยว่าเนื้อหา
อัดแน่นเป็นพิเศษให้ท่านผู้อ่านได้อ่านกันอย่างจุใจเลยทีเดียว

เริ่มจากพ็อกเก็ตบุ๊ก เก็บบรรยากาศงานบรรพชาสามเณรีรุ่นที่
๔๐ที่ผ่านมา มาเล่าให้พวกเราฟังจนเห็นภาพตามได้เลย

ทิดโก มาไขข้อข้องใจให้ฟังว่าทำไมต้อง ๖ เมษายน มีความเป็น
มาและความสำคัญอย่างไรต่อวัตรของเรา ใครยังไม่ทราบ เข้ามาหาคำ
ตอบกันได้เลยค่า

คุณพัทธมา มากับบทความ “ชีวิตธรรมดา...ที่มีเมล็ดโพธิจิตหยั่ง
ลงในใจ” แรงบันดาลใจที่ได้รับจากการอ่านหนังสือ โพธิสัตว์จรยาวดาร
เขียนโดย ศานติเทวะ แปลโดย รศ.ดร.ฉัตรสุมาลย์ (หลวงแม่ธมมนันทา
ขณะยังเป็นฆราวาส)

คอลัมน์ ถอยหลังเข้าวัตร ทิดมุก มาแบ่งปันความรู้สึกดีๆที่ได้
กลับมาช่วยงานที่วัตร และ ในบทความ “กลับบ้าน”

“ยามวิฤต..ชีวิตต้องพอเพียง” ผู้เขียนได้นำเอา ปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง มาขยายให้พวกเราได้ฟังอีกครั้งเพื่อให้เห็นว่าปรัชญา
ดังกล่าวไม่ใช่เรื่องเพ้อฝัน หากแต่ยังต้องทำเข้าใจให้ถ่องแท้ยิ่งขึ้นในสภาพ
สังคมที่เปราะบางและสภาพเศรษฐกิจที่มีความท้าทายอย่างยิ่งในปัจจุบัน

ฉบับนี้เราได้บันทึกเขียนหน้าใหม่เพิ่มมาอีกหนึ่งท่าน มาเล่า
ประสบการณ์ที่เข้ามาที่วัตรครั้งแรกเมื่อเกือบ ๓๐ปีก่อนในบทความ
“วัตร..ภาพในความทรงจำ”

มาอ่านกันต่อกับ “ปารมิตา” บทความของหลวงแม่เกี่ยวกับการ
บำเพ็ญบารมีในสายโพธิสัตว์ ซึ่งพิมพ์ทองเห็นถึงคุณค่าและอยากให้เรา
ได้อ่านกัน

สารบัญ

สารบัญ	หน้า
อักษรศรี	๑
ทำไมต้อง ๖ เมษายน	๓-๔
ชีวิตที่ธรรมดา...ที่มีเมล็ดโพธิจิตฯ	๕-๖
ถอยหลังเข้าวัตร	๗-๘
ยามวิฤต ชีวิตต้องพอเพียง	๙-๑๐
วัตร...ภาพทรงจำ	๑๑-๑๒
ปารมิตา	๑๓-๑๔
รายงานวัตรทรงธรรมฯ	๑๖-๑๙
ตรีทศ	๒๐

วัตรอุปสงค์ :

๑. สนับสนุนการปฏิบัติธรรมเพื่อการดับทุกข์ของ
เพื่อนมนุษย์
๒. สนับสนุนให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ
พุทธศาสนาในฐานะพุทธบริษัท ๔
๓. เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับภิกษุณีสงฆ์ทั่วโลก
๔. ส่งข่าวสารความเคลื่อนไหวของสมาชิกมูลนิธิ
พุทธสาวิกา และ คภท.

จัดทำโดย :

ที่ปรึกษา : ภิกษุณีธมมนันทา มหาเถรี
บรรณาธิการ : เอมอร เอี่ยมสำอางค์
กองบรรณาธิการ : ภิกษุณีธมมนันทา
วรวรรณ ไม่อ่อนมือ
พัชฌนา ธนานิมิตร
ดร.วราภรณ์ วิษณุรัฐ
วรฉัตร กบิลสิงห์
ฉัตรฐาการ กบิลสิงห์
ฝ่ายผลิต : ปทุมมา พลอยรัมย์
เกียรติรัตน์ ปัญญาวารกาญจน์

สถานที่ติดต่อ : วัดทรงธรรมกัลยาณี ภิกษุณีอาราม // มูลนิธิพุทธสาวิกา

เลขที่ ๑๕๕ ถ.เพชรเกษม ต.พระประโทน อ.เมือง จ.นครปฐม // ๐๓๔-๒๕๘-๒๗๐

เว็บไซต์ : www.songdhammakalyani.com

Facebook : วัดทรงธรรมกัลยาณี ภิกษุณีอาราม // line Official : @sdk2501

งานบรรพชาสามเณรรุ่นที่ ๔๐

เช่นเคย ปีนี้เราจัดงานบรรพชาสามเณรรุ่นที่ ๔๐ วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๙ รุ่นนี้ มาลงตัวที่ ๓๔ รูป ใช้คำว่า มาลงตัว เพราะ ตัวเลขไม่มิ่ง คนนั้นมาได้ คนนี้มาได้ จนในท้ายที่สุดได้บรรพชาจริงๆ ๓๔ รูป ผู้เข้ารับการบรรพชามาเก็บตัวตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน เพื่อฝึกซ้อมขานนาค ผู้ที่สมัครบวชนี้ ต้องมาเข้าร่วมตั้งแต่วันปฐมนิเทศ ซึ่งเหมือนกับการดูตัวกันว่า แต่ละคนมีความพร้อมมากน้อย เพียงใด ถ้ามาไม่ได้ ก็ต้องสละสิทธิ์ไป แน่นนอน มีกรณียกเว้นสำหรับผู้ที่อยู่ต่างประเทศ ที่จะติดต่อโดยตรงกับหลวงแม่ ผู้ที่จะเป็นผู้บวชให้

ต้องมาเก็บตัวได้ตามกำหนด เพราะการซ้อมต้องมาซ้อมร่วมกันกับผู้สมัครอื่นๆด้วย ที่วัดเราจะเน้นความพร้อมเพียงใน พิธีกรรมของสงฆ์ เพราะเรื่องการบวชของผู้หญิงยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับสังคมไทย หากการบรรพชามีการซักซ้อมกันมาอย่างดี งานก็จะออกมาปรากฏแก่สายตาของผู้ที่มาร่วมงานดี สร้างความศรัทธาให้บังเกิดแก่ญาติโยมที่มาในงานและผู้ที่ได้พบเห็น การสร้างศรัทธา เป็นเรื่องสำคัญในการประกาศพระศาสนา

รุ่นแรกที่ทางวัดจัดการบรรพชาเริ่มมาตั้งแต่พ.ศ.๒๕๕๒ รุ่นนั้น มี ๓๖ รูป เรียกชื่อเล่นว่า รุ่น ๓ โหล เมื่อลาสิกขาบทไปแล้ว เรียกว่า ลูกทิต ลูกทิตเป็นผู้ที่กลับเข้ามาช่วยงานของวัด อย่างสม่ำเสมอ แม้จนปัจจุบัน ก็ยังมีลูกทิตรุ่น ๑ มาเป็นพี่เลี้ยง ดูแลน้องๆรุ่น ๔๐ คราวนี้ มีลูกทิตเข้ามาช่วยงาน ๕๐ กว่าคน เรียกว่า งานสำคัญที่วัดทรงธรรมกัลยาณีขับเคลื่อนด้วยกำลัง จากลูกทิตเป็นสำคัญ

สามเณรรุ่นที่ ๔๐ นี้ มีอายุน้อยที่สุด ๒๑ ปี เป็น นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีชาวไทยที่เดินทางมา เข้าร่วมบวชจากรัฐอาร์แคนซอ สหรัฐอเมริกา จากสวีเดน มีชาวจีนจากเซี่ยงไฮ้ มีชาวลาวจากเวียงจันทน์ เป็นต้น เรียกว่าเป็นอินเตอร์ มากอยู่

ปีนี้ได้เชิญวิทยากร เช่น อาจารย์วิภาดา พรรณารม มาสอนการพูด เรียนรู้ภาษาไทยทั้งอ่านและเขียน ทบทวนภาษาไทยที่ มักใช้กันผิดๆ อาจารย์มีของแจกมาเป็นที่ระลึกสำหรับผู้ตอบถูก น้องเนรเลยแย่งกันตอบมากเป็นพิเศษ ดร.ฉัตรฤดี วิลคี เป็นลูกทิต รุ่น ๑๕ ก็รับมาเป็นวิทยากรสอนหัวข้อสำคัญเช่น แนะนำภาษาบาลี โครงสร้างพระไตรปิฎก เรียนรู้ลงไปรายละเอียดของพระไตรปิฎก ทั้ง ๔๕ เล่ม และ หลักคำสอนสำคัญในพระพุทธศาสนา และหลักคำสอนที่เป็นเอกลักษณ์ของพระพุทธศาสนา ลูกทิตอีกคนหนึ่งเคย

บรรพชา มาช่วยสอนเรื่อง ศากยะวงศ์ และเส้นทางของภิกษุณีสงฆ์ที่น้องเณรต้องจำให้ได้ เพราะเวลากลับออกไป ผู้คนจะถามว่าน้องเณรจะมาได้อย่างไร ถูกต้องหรือไม่ น้องเณรต้องตอบให้ได้

ตลอดเวลาที่เรียนกับพี่ที่พี่ที่เสียสละเวลามาช่วยสอน หลวงแม่จะนั่งเป็นเพื่อนอยู่ด้วย เพื่อช่วยพี่ที่ตอบคำถามที่น้องๆ ถาม บรรยายภาคในชั้นเรียน อบอุ่น เป็นการถ่ายทอดจากพี่ไปสู่น้องอย่างเป็นรูปธรรม

หลวงแม่ท่านเตือนน้องเณรว่า น้องเณรได้รับการดูแลจากพี่ๆอย่างไร น้องเณรก็ต้องดูแลรุ่นน้องต่อไปเช่นกัน เป็นการ สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น

คราวนี้ สังฆะของวัตรทรงธรรมก็ฉายาณเอนกก็แก่เฒ่าไป ขอขอบคุณพระภิกษุณีหลวงพี่ธัมมภักติกา จากวัดปลักไม้ลาย และ หลวงพี่ธัมมโชติยาจากนครศรีธรรมราชที่มาช่วยงาน และมาช่วยดูแล น้องเณรรุ่นนี้ด้วยค่ะ

ในวันที่ ๑๔ ตอนบ่ายก็จะมีพิธีสงฆ์ด้วย คงจะเป็น บรรยายภาคที่อบอุ่นเช่นเคย

ในระหว่างที่น้องเณรอยู่ในชั้นเรียน หลวงพี่ตัวจากบ้านโสม อีกรักก็หอบน้องตัวเล็กๆมาสงฆ์หลวงแม่ด้วยเช่นกัน

สามเณรรุ่นนี้ จะลาสิกขาวันที่ ๑๕ เมษายนค่ะ หวังว่าท่านจะได้เป็นผู้ที่ช่วยกันสืบพระศาสนาต่อไปค่ะ

คุณผู้อ่านที่ติดตามข่าวสารของวัตรทรงธรรมกัลยาณีภิกษุณีอารามมาโดยตลอดจะทราบดีว่า วันที่ ๖ เมษายน วัตรของเราได้จัดให้มีการบรรพชาสามเณรี ติดต่อกันมาเป็นเวลาหลายปี สำหรับการบรรพชาสามเณรีนั้น วันที่ ๖ เมษายน เป็นวันจักรี และที่วัตรเราถือเป็นการฉลองวันคล้ายวันเกิดหลวงย่าด้วย ย้อนกลับไปตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ หลวงแม่ท่านตั้งชื่อรุ่นว่า “รุ่นสามโหล” เป็นการสื่อความหมายว่าสามเณรีรุ่นที่ ๑ มีด้วยกันทั้งหมด ๓๖ รูป วัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้กับสตรี ได้เข้ามาบวชเรียน และศึกษาพระธรรมวินัย ตามที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ประทานโอกาสไว้ตั้งแต่สมัยพุทธกาล และอีกวัตถุประสงค์ก็คือถวายเป็นพระราชกุศลแด่ราชวงศ์จักรี ต่อมาในปีเดียวกันในหลวงรัชกาลที่ ๙ เริ่มประจวร หลวงแม่จึงดำริว่าควรมีการจัดบรรพชาเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ท่าน อย่างน้อยในบทบาทของผู้หญิงที่บวชเรียน ศึกษาพระธรรมวินัย ถึงแม้จะเป็นช่วงเวลาเพียงไม่กี่วัน แต่ก็ยังสามารถทำความดีแสดงถึงความกตัญญูตอบแทนพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ได้ดูแลบ้านเมืองและปวงชนชาวไทยตลอดมา จึงทำให้มีการบรรพชารุ่นที่ ๒ เกิดขึ้นตามมาในวันที่ ๕ ธันวาคม ของปีเดียวกัน จนถึงปัจจุบันรวมเป็นเวลา ๑๗ ปี

วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๙ นับเป็นรุ่นที่ ๔๐ สามเณรี ๓๔ รูป ชื่อรุ่น “ดนตรีธรรม” สามเณรีทุกรูปจะมีคำนำหน้าว่า “ธัมม.....” ซึ่งหลวงแม่ท่านเป็นคนตั้งให้ ก่อนบรรพชาในวันที่ ๖ เมษายน ผู้สมัครทุกท่านจะต้องเข้ามาอยู่ที่วัตรฯ เพื่อเตรียมความพร้อมของตัวเองล่วงหน้า ๓ วัน โดยเฉพาะการซ้อมกล่าวขานนาคเพื่อขอบรรพชา ขั้นตอนพิธีการ ฝึกกัจวัตรต่าง ๆ เช่น ถือศีล ๑๐ ข้อ สวดมนต์ทำวัตรเช้า และเย็นปฏิบัติตนตามเสขียวัตรอีก ๗๕ ข้อ ซึ่งเป็นการฝึกให้ตัวเองมีมารยาทและประพฤติปฏิบัติตัวที่งดงามไม่ว่าจะเป็นการเดิน การนั่ง การรับประทานอาหาร และอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคี

สิ่งหนึ่งที่พวกเราเจอกันประจำในช่วงเดือนเมษายนก็คืออากาศที่ร้อน แต่ในปีนี้อันตรายว่าร้อนมาก ถึงมากที่สุด หลวงแม่ท่านมีใจเมตตาเป็นห่วงนาคิณีและลูกทิตทุกคน ท่านจะไลน์มาสอบถามทุกวันและย้ำให้พวกเราวางแผนการซ้อมให้ดี โดยเฉพาะหลีกเลี่ยงการต้องเจอกับอากาศภายนอกอาคารให้มากที่สุด ลูกขอกราบขอบพระคุณหลวงแม่มา ณ ที่นี้อีกครั้งค่ะ

สำหรับรุ่นที่ ๔๐ นี้ มีความตั้งใจ มีความสามัคคี และตรงต่อเวลา เมื่อผู้เขียนนำความเมตตาจากหลวงแม่มาถ่ายทอด เราจึงปรึกษาวางแผนร่วมกันเพื่อให้ขั้นตอนทุกอย่างง่ายและสะดวกด้วยกันทั้งสองฝ่าย ผลลัพธ์ที่ออก

มาจึงทำให้เราใช้เวลาในการซ้อมช่วงหลักจบลงแค่วันครึ่งที่เหลือเป็นการซ้อมครองจีวร การพับชุดไตรจีวร การช่วยกันเลือกตัวแทนกล่าวคำขอเข้าวิหารพระโภชัชชา คัดตัวแทน ๓ คน ที่จะไปนิมนต์หลวงแม่มาทำพิธีบรรพชาให้ มีการซ้อมเดินแถวฉลองบาตร และเดินแถวตอนออกบิณฑบาตอีกด้วย ดังนั้นเมื่อถึงวันจริง ภาพที่ออกมาจึงมีความเรียบร้อยและสวยงามน่าประทับใจ (ติดตามชมได้ในเฟสบุ๊คของวัตรนะคะ)

ในช่วงบ่าย หลังจากเสร็จพิธีถวายผ้าป่าของสามเณรีใหม่ ก็จะเป็นพิธีไหว้ครูหลวงย่า ภิกษุณีวรมัย กบิลสิงห์ ผู้ก่อตั้งวัตรทรงธรรมกัลยาณีภิกษุณีอาราม ไม่ทราบ

เหมือนกันว่าทำไมผู้เขียนมีความรู้สึกแตกต่างจากปีที่ผ่านมา คิดในใจว่าเพราะเราเป็น “ลูกโพธิ” หรือเปล่า (ชื่อที่หลวงแม่เรียกขรรวาสที่รับศีลโพธิสัตต์ ๓๔ ข้อ) ด้วยชุดที่สวมใส่ก็แตกต่างจากพี่น้องโพธิอาสาทั่วไป ตำแหน่งที่นั่งถูกจัดให้แยกออกมา ไม่ได้ไปรวมกับญาติหรือแขกที่ขึ้นมาพร้อมพิธี ภาพที่คุ้นตาก็คือ พี่ไกรศรี (ลูกศิษย์หลวงย่า) ที่มาดำเนินรายการเป็นพิธีกร และเมื่อน้องนาบุญ (ลูกโพธิ) ได้ทำหน้าที่เล่าประวัติหลวงย่ากลับมาเป็นพี่ไกรศรี สายตาของพี่ไกรศรีจะมองมาทาง “กลุ่มลูกโพธิ” เป็นพิเศษ และได้ถ่ายทอดคำสอนของหลวงย่าเกี่ยวกับเส้นทางโพธิสัตต์ที่ท่านเป็นผู้เริ่มต้นและวางแนวทางเพื่อส่งต่อรุ่นต่อรุ่น ในวันนั้น

ผู้เขียนขอสารภาพว่า เมื่อได้ฟังกัณฑ์ดาไหลไม่หยุด มันเป็นความรู้สึกที่บอกตัวเองว่าเป็นบุญของตัวเองมากที่ได้มีโอกาสก้าวเดินบนเส้นทางโพธิสัตต์ที่หลวงย่าได้วางรากฐานไว้ สารตั้งต้นจากหลวงย่าได้ส่งต่อให้หลวงแม่เป็นนัพบว่า เป็นรุ่นที่สอง และเรากำลังเป็นรุ่นที่สาม รุ่นที่หลวงแม่ได้สอนและฝากฝังไว้ว่า ต้องช่วยกันดูแลสังฆะและวัตรฯ สืบไป เท่ากับว่าจากนี้ไปในขณะที่วิถีชีวิตเราดำเนินบนเส้นทางโพธิสัตต์ ทั้งสมองและใจจะมีภาพของหลวงย่าและหลวงแม่อยู่เคียงคู่เราไปเสมอ ชีวิตคือการทำงาน และการทำงานคือ การปฏิบัติธรรม คนที่มีใจรักในการปฏิบัติธรรมอาจจะเข้าใจว่า การปฏิบัติธรรมคือการถือศีล สวดมนต์ นั่งสมาธิ เดินจงกรม เข้าฌาน นั่งกรรมฐาน แต่จริง ๆ แล้ว ทุกอย่างที่เราใช้ชีวิตในแต่ละวัน คือการปฏิบัติธรรมที่แท้จริง เหมือนกับที่หลวงแม่มักจะคอยสอนพวกเราให้เข้าใจความหมายของคำว่า “ปฏิบัติ” ซึ่งแปลว่า “การย่นทวนดูตัวเอง” เรากำลังทำอะไรให้รู้ตัวเพราะเหมือนการได้ฝึกจิตและสมาธิไปด้วย โดยเฉพาะผู้ที่ เป็น “ลูกโพธิ” ต้องมุ่งเน้นไปที่การละอวดตา ตัวตน มีเมตตา มีจิตใจคอยช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นคนหรือสรรพสัตว์ เรียกได้ว่าต้องมีใจที่เสียสละตนเองเพื่อผู้อื่น และการช่วยเหลือผู้อื่นต้องอยู่ในขอบเขตที่ไม่กระทบงานเอาตัวเองไม่รอด แบบนี้ถือว่าไม่ใช่เส้นทางของโพธิสัตต์

ความมกัตถุญต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณ เป็นสิ่งที่ผู้ที่เดินบนเส้นทางโพธิสัตต์พึงกระทำ จะนำพาให้ชีวิตเรารุ่งเรือง ควบคู่ไปกับการคิดดี พูดดี ทำดี มีจิตใจที่ไม่โกรธง่าย เจ้าคิดเจ้าแค้น ถึงจะโกรธก็ต้องฝึกสติให้รู้จักคำว่า การให้อภัย อยากรบกว่า ในชีวิตจริงของผู้เขียนพยายามฝึกตรงจุดนี้มาตลอด แต่ก็ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง แต่พอเรามีศีลโพธิสัตต์ตรงนี้เข้ามาอยู่ในใจ มันสามารถช่วยให้เราหยุดความรู้สึกไม่ดีต่าง ๆ ได้เร็วขึ้นแต่ก็ต้องใช้ความพยายามฝึกตนเองไปเรื่อย ๆ อย่างน้อยก็มีคำว่า “โพธิสัตต์” เป็นจุดศูนย์กลางของจิตใจ

สุดท้ายนี้ ลูกขอกราบขอบพระคุณหลวงย่า และหลวงแม่ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เขียนได้มีชีวิตใหม่ มีมุมมองที่ดีขึ้น ได้มีโอกาสเป็น ลูกโพธิ ของวัตรทรงธรรมกัลยาณี ซึ่งลูกขอให้สัญญาว่าจะปฏิบัติตนเป็นคนดี จะเดินบนเส้นทางโพธิสัตต์ และจะดูแลสังฆะและวัตรฯ ของเรา สืบไป และทั้งหมดคือคำตอบว่า ทำไมต้อง ๖ เมษายน ปี ๒๕๖๙

พบกัณฑ์ฉบับหน้าจะคะ

บางครั้ง การเริ่มต้นของสิ่งสำคัญในชีวิต อาจไม่ได้เกิดจากความตั้งใจอันยิ่งใหญ่ แต่เกิดจากเหตุเล็ก ๆ ที่เราทำไป โดยไม่คิดอะไรมากนัก ข้าพเจ้าได้มีโอกาสอ่านหนังสือธรรมะเล่มหนึ่งจากหนังสือร้านทศพร ชื่อ “โพธิสัตตวารรยาตาร... แนวทางแห่งการดำเนินชีวิตของพระโพธิสัตต” เป็นหนังสือที่เขียนโดย ศานติเทวะ และ รศ.ดร.ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์ (หลวงแม่ในขณะที่ยังเป็นฆราวาส) เป็นผู้แปล เริ่มต้นจากความสนใจและตั้งใจเพียงว่า ‘อยากช่วยถอดต้นฉบับ เพื่อให้วัตรนำไปใช้ประโยชน์ต่อ’

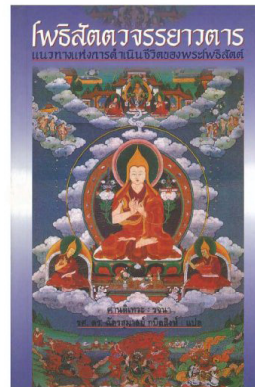
ในตอนแรก การอ่านจึงเป็นเพียงอ่านเพื่อพิมพ์ อ่านเพื่อความถูกต้องของข้อความ และต้องอ่านซ้ำหลายครั้งเพื่อให้ถอดได้ครบถ้วน แต่เมื่ออ่านซ้ำไปเรื่อยๆ สิ่งที่ไม่คาดคิดก็ค่อยๆ เกิดขึ้น ข้าพเจ้าพบว่า ถ้อยคำในหนังสือไม่ได้ผ่านไปเฉยๆ แต่เหมือนค่อย ๆ หยั่งลงในใจ โดยที่เราเองก็ไม่ทันรู้ตัว

บทที่หนึ่งของหนังสือ กล่าวถึง คุณค่าของโพธิจิต ผู้ประพันธ์ได้เปรียบ โพธิจิตเหมือนอัญมณีวิเศษ เหมือนยารักษาโรค เหมือนสะพานข้ามทุกข์ แนวคิดที่สำคัญ คือ เพียงแค่ตั้งใจจะช่วยสรรพสัตว์ ก็ทำให้ชีวิตเปลี่ยนคุณค่าไปทันที เมื่ออ่านถึงบทนี้ ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ไม่ใช่ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ แต่เป็นความรู้สึกเหมือนยืนมองบางสิ่งที่สูงส่งเกินเอื้อม โพธิจิตถูกกล่าวถึงอย่างยิ่งใหญ่ ประหนึ่งเป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุดในชีวิตของมนุษย์

แต่เมื่อหันกลับมามองตนเอง ข้าพเจ้ายอมรับอย่างตรงไปตรงมาว่า ความเข้าใจในพุทธคุณนั้นยังตื้นเขิน ยังไม่ลึกพอที่จะเข้าใจ ข้าพเจ้าบอกตนเองว่า ความรู้สึกนี้น่าเป็นจุดเริ่มของการมองเห็น เราเริ่มรู้แล้วว่า สิ่งที่ยังไม่รู้คืออะไร เมื่อเข้าสู่บทที่สอง การสารภาพและชำระจิต บทนี้ได้พูดถึง การทบทวนตัวเองอย่างจริงจัง โดยการพิจารณา ความประมาทของชีวิต กรรมที่เคยทำ และความไม่แน่นอนของความตาย

เมื่อข้าพเจ้าอ่านบทนี้ ความรู้สึกกลับเปลี่ยนไปอย่างชัดเจน จากการมองสิ่งที่สูงส่ง กลายเป็นการหันกลับมามองตนเอง และตรงนี้เองที่ใจเกิดความ “สะเทือน” เมื่อพิจารณากาย วาจา และใจของตนอย่างจริงจัง เราจะเห็นว่า อกุศลกรรมเกิดขึ้นได้แทบตลอดเวลา เช่น บางครั้งก็เป็นคำพูดเล็กๆ ที่เบียดเบียนผู้อื่น บางครั้งก็เป็นความคิดเพียงแวบเดียวที่คิดร้าย เมื่อมองลึกลงไป ทั้งหมดล้วนมีรากเดียวกันคือ “อวิชชา” อวิชชาที่เราไม่รู้ทัน หรือบางครั้ง...แม้จะรู้ แต่ก็ยอมให้มันครอบงำ ความรู้สึกตื่นขึ้นมาเห็นความจริง เป็นความละเอียดที่ทำให้เราไม่อาจหลอกตัวเองได้อีกต่อไป ความละเอียดที่เกิดขึ้นในใจ เป็นความรู้สึกที่สั่งสม และบางทีความสะเทือนนี้เอง อาจเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริง

บทที่สาม การตั้งปณิธานโพธิสัตต บทนี้ คือ บทรจนาที่งดงามมาก ศานติเทวะ (ผู้รจนา) ได้ชวนผู้อ่านให้ตั้งจิตอธิษฐาน เช่น ใจความว่า ‘ขอให้ข้าเป็นยาแก่ผู้ป่วย เป็นอาหารแก่ผู้หิว เป็นสะพานแก่ผู้ต้องการข้ามฝั่ง’ สะท้อนถึงการตั้งปณิธาน

โพธิสัตตวารรยาตาร (แปล)
ขนาด ๑๖ หน้าปก ความยาว ๑๕๙ หน้า ราคา ๒๕.๐๐ บาท
บริษัทสงฆคณาน คิมพ์ครั้งที่สอง พ.ศ. ๒๕๓๓ (พิมพ์ครั้งแรก ๒๕๓๒)

เป็นงานรจนาของพระอาจารย์ศานติเทวะ ในคริสต์ศตวรรษที่ ๘ ถือเป็นคู่มือในการปฏิบัติธรรมของโพธิสัตตและผู้สนใจในเส้นทางสายนี้ ในคู่มือเล่มนี้กล่าวถึงประโยชน์แห่งโพธิจิต การยอมรับโพธิจิต ความมีสติความอดทน ความเพียร สมาธิ และมีปัญญา เป็นคู่มือที่ให้อะไรแก่ใจสำหรับผู้สนใจในเส้นทางสายนี้

ผู้จัดพิมพ์
TosapornBookAndGiftShop@gmail.com
ร้านหนังสือ
สงฆคณานคณาน คิมพ์คณาน
235 ม.เกษตรสุข ๓ พระราม ๓ เชียง ๙. พระราม ๓
โทร 029-556-210

อันยิ่งใหญ่ การตั้งใจที่จะเป็นประโยชน์แก่สรรพสัตว์ การปรารถนาจะช่วยเหลือผู้อื่น แม้ในขณะที่ตนเองยังไม่สมบูรณ์ เมื่ออ่านถึงตรงนี้ ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกสองด้านพร้อมกัน ด้านหนึ่ง คือความประทับใจกับความงดงามของปณิธานโพธิจิต ความกล้าหาญที่เต็มเปี่ยมของโพธิจิต ความเสียสละ ความกรุณาแห่งโพธิจิต ส่วนอีกด้านหนึ่ง คือความรู้สึกว่าตนเองแทบไม่มีคุณค่าใดๆ หรืออาจมีบ้างแต่ยังเล็กน้อยมากๆ เมื่อมองเข้าไปในใจ ความปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้อื่นนั้นมีอยู่จริง แต่ก็ยังเล็กน้อย...ราวกับเศษผง ไม่ใช่ความยิ่งใหญ่ ไม่ใช่ความกล้าหาญที่เต็มเปี่ยม แต่เป็นเพียงความตั้งใจเล็ก ๆ ที่ยังไม่มั่นคงนัก การอ่านหนังสือเล่มนี้ ไม่ใช่เพียงการอ่านเนื้อหา แต่เป็นการสะท้อนใจของผู้อ่านเอง แต่ละบทไม่ได้เพียงบอกว่า “ควรเป็นอย่างไร” แต่เหมือนกำลังถามเราว่า “ตอนนี้เราเป็นอย่างไร” และคำตอบนั้นไม่มีใครตอบแทนกันได้ เป็นสิ่งที่ต้องรู้เฉพาะตน สิ่งที่น่าประหลาดใจอีกอย่างหนึ่งคือ แม้จะเริ่มต้นจากการอ่านเพื่อถอดต้นฉบับ แต่การอ่านเข้าไปมา กลับกลายเป็นการค่อย ๆ ซึมซับโดยไม่รู้ตัว บางถ้อยคำอาจยังไม่เข้าใจ บางความหมายอาจยังไม่ไปถึง แต่เหมือนมีบางสิ่งค่อยๆ ตกผลึกอยู่ภายใน ไม่ใช่ในรูปของความคิด แต่เป็นในรูปของความรู้สึก และทำที่ที่เริ่มเปลี่ยนไปเล็กน้อย

แต่ในขณะที่เดียวกัน ก็มีความเชื่อใจ ๆ เกิดขึ้นในใจว่า แม้จะเป็นเพียงผง หากไม่ถูกละเลย ไม่ถูกปล่อยให้สลายไปวันหนึ่ง...ผงนั้นก็อาจกองรวมเป็นสิ่งที่ใหญ่ขึ้นได้ ในที่สุด จึงเริ่มมองเห็นว่า ชีวิตธรรมดา ไม่จำเป็นต้องรอให้พร้อมก่อนจึงจะเริ่มต้น ไม่จำเป็นต้องมีจิตที่ยิ่งใหญ่ก่อน จึงจะก้าวสู่หนทางของโพธิสัตว์ บางทีการเริ่มต้นอาจเป็นเพียง การเห็นความไม่ดีของตนเอง การละอายต่ออกุศลเล็ก ๆ และการรักษาความตั้งใจเล็กน้อยนั้นไว้ แม้มันจะยังไม่ชัดเจน แม้มันจะยังไม่มั่นคง แต่หากไม่ละทิ้งมัน เมล็ดเล็ก ๆ นั้น ก็อาจค่อย ๆ หยั่งรากลงในใจ และเติบโตขึ้นตามเหตุปัจจัยของมันเอง

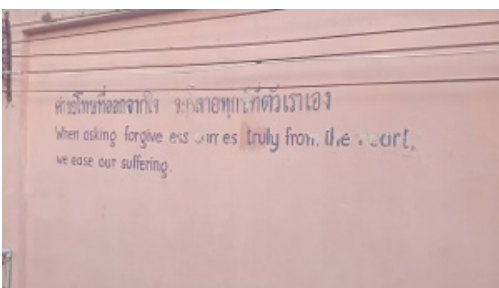
หลวงแม่ธัมมฉันทาในฐานะที่ท่านเป็นผู้ที่ได้รับศีลโพธิสัตว์จากวัดที่ไต้หวัน และท่านเป็นผู้ที่ได้เดินทางบนเส้นทางโพธิสัตว์อย่างมั่นคง ท่านเคยบรรยายธรรมให้แก่ลูกศิษย์และผู้มาปฏิบัติธรรมที่วัดทรงธรรมกัลยาณี ดังปรากฏในหนังสือ “ทุกอย่างอยู่ที่ใจ” ความว่า “ในฐานะที่เป็นพระ เราไม่มีสมบัติวัตถุที่จะให้เขา สิ่งที่จะให้เขาได้ก็คือ คำแนะนำทางจิตวิญญาณ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้รับจริง ๆ ก็ต่อเมื่อตัวเราเองได้ยกระดับจิตวิญญาณ และเปิดตัวเองเพื่อให้คนอื่นได้เข้ามาเดินบนถนนสายเดียวกันนี้ สรรพสัตว์ทั้งหลาย ไม่ใช่อื่นไกล แต่เป็นครอบครัวใหญ่ของเรา ด้วยทำที่ที่เปิดใจของเราเช่นนี้ มันจึงช่วยเยียวยา ไม่แต่เขา แต่ตัวเราเองด้วย”

ดังนั้นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการอ่านในครั้งนี้ อาจไม่ใช่ความเข้าใจที่สมบูรณ์ แต่เป็นเพียง “การที่เมล็ดบางอย่างเริ่มหยั่งลงในใจของชีวิตธรรมดา” และบางทีเพียงเท่านั้นก็อาจเพียงพอแล้วสำหรับการเริ่มต้น

กลับบ้าน

ผู้เขียนต้องขอภัยท่านผู้อ่านที่พลาดในการนำเสนอบทความที่จะนำไปลงใน จดหมายพุทธสาวิกาครั้งล่าสุด เนื่องจากผู้เขียนจำเวลาส่งต้นฉบับผิดนั่นเอง ทางกองบก.ก็เกรงใจไม่กล้าทวงต้นฉบับ อย่างไรก็ตามผู้เขียนจะชดเชยให้ นะคะ โดยจะเขียนเยอะนิดหน่อยในฉบับนี้ คุณผู้อ่านอย่าเบื่อ นะคะ จำได้ว่าติดค้างคุณผู้อ่านเรื่อง โซลาร์เซลล์ ที่ทางวัตรทรงธรรมได้ดำเนินการติดตั้งเพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้า ข้าพเจ้าสอบถามน้องเจ้าหน้าที่ที่วัตรฯคร่าว ๆ ว่าสามารถลดได้มากน้อยแค่ไหน ปรากฏว่า ลดค่าไฟได้มากจริง ๆ ค่ะ เกือบ ๕๐% แต่ค่าใช้จ่ายก็สูงเอาเรื่อง จำได้ว่าหลวงแม่เคยทอดกฐินหรือทอดผ้าป่านี้แหละคะ เพื่อรวบรวมปัจจัยจัดซื้อติดตั้งโซลาร์เซลล์ เรื่องนี้ทำให้เห็นว่าทางวัตรฯได้พยายามอย่างเต็มที่ในการลดการใช้งบประมาณที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หันมาใช้พลังงานทางเลือกมากขึ้น

กลางเดือน กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ข้าพเจ้าได้มีโอกาสขึ้นกรุงเทพฯเพราะต้องไปงานศพญาติผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง และมีแนวโน้มว่าอาจจะต้องมียานศพมากกว่าหนึ่งงาน เลยอยู่รอที่กรุงเทพฯ และอยากจะถวายกองทานเพื่อเป็นกุศล แก่ดวงจิตวิญญาณของญาติผู้ใหญ่ที่ล่วงลับ จริง ๆ การทำบุญให้ญาติ ๆ นั้น ข้าพเจ้ามักจะต้องนึกถึง กองทาน ของวัตรทรงธรรมฯ เป็นอันดับหนึ่ง เพราะสัมผัสได้ถึงความตั้งใจจริงของภิกษุณีสังฆะในการอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้วายชนม์ ซึ่งไม่เหมือนที่อื่น... ที่ข้าพเจ้าเคยเจอมานะ ครั้นที่ไม่มีเป็นเจ้าภาพทางวัตรฯจะเป็นเจ้าภาพเองก็จะมีพิธีหลวงยาเป็นประธานในพิธี ครั้นที่มีเจ้าภาพกองทานก็จะเชิญดวงวิญญาณของผู้วายชนม์มาถวาย นอกจากนี้ผู้ที่มาร่วมงานท่านอื่นก็สามารถทำบุญสมทบได้ โดยหย่อนปัจจัยลงในบาตร และเขียนชื่อผู้ที่เราต้องการจะแผ่บุญกุศลลงไป นอกจากนี้ การจัดเตรียมอาหาร งานยาม การจัดวางช้อน ก็ต้องมีระเบียบ วางคว่ำหรือหงาย อาหารชนิดนี้ควรวางด้านซ้ายหรือด้านขวา ตำแหน่งของแก้วน้ำ นอกจากนี้ภาชนะที่ใช้ในกองทานก็จะแยกไว้ไม่ปนกับภาชนะทั่วไป อาหารคาว หวาน ผลไม้ ดอกไม้ ครอบถั่ว ล้วนเต็มไปด้วยความพิถีพิถันและตั้งใจ ในหนึ่งอาทิตย์จะมีกองทานสองครั้ง คือ วันพระและวันอาทิตย์ ถ้าวันพระและวันอาทิตย์เป็นวันเดียวกันก็จะทำแค่ครั้งเดียว

หลังจากเสร็จภารกิจถวายกองทาน ข้าพเจ้าก็อยากจะออกแรงช่วยพัฒนาวัตรฯอีกแรงหนึ่ง จึงขออนุญาตพักที่วัตรฯชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นวัตรฯแล้วคิดถึงบรรยากาศเดิม ๆ จึงช่วยกวาดใบไม้ด้านหลังวิหารพระโภชัชชา พอกวาดไปได้สักพัก คุณแม่ชีชาวอิสราเอลที่เพิ่งออกจากพม่าอันเนื่องจากสถานการณ์สู้รบ ก็ถืออุปกรณ์ตามมาสมทบ ข้าพเจ้านึกว่าน่าจะได้พูดคุยกันบ้าง แต่ท่านเป็นคนพูดน้อยมาก ท่านยิ้มอย่างเดียว แต่ยิ้มนั้นก็กว้างขวางนัก ท่านยิ้มทั้งตาและปากสัมผัสได้ถึงความเป็นมิตร น่าเสียดายที่ข้าพเจ้าอยู่ที่วัตรฯได้ไม่กี่วัน จึงไม่ได้ทำความรู้จักกับท่านเท่าที่ควร เจอกันระหว่าง

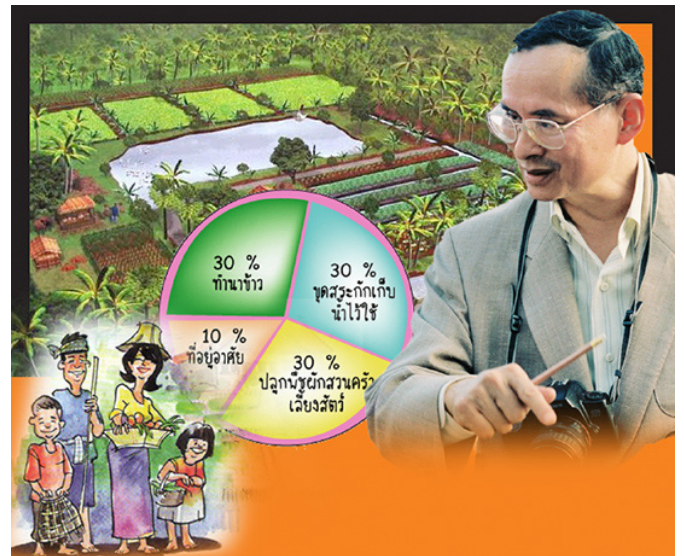
ทาง เดินสวนกันไปมา ท่านพูดชมข้าพเจ้าครั้งหนึ่งว่าขยัน และถามว่าวันอาทิตย์นี้ข้าพเจ้าจะตามบิณฑบาตด้วยมั๊ย ...บรรยากาศแบบนี้กับเพื่อนชาวต่างชาติ มีที่วัตรทรงธรรมที่เดียวเท่านั้นจริง ๆ การได้พูดคุยกับผู้ที่สนใจในพุทธศาสนาที่ต่างเชื้อชาตินั้น สร้างความตื่นตัวให้ข้าพเจ้ามิใช่น้อย

วันนั้นเป็นวันพระ ทุกวันพระหลวงแม่และหลวงพี่จะมาสวดมนต์เย็น ณ วิหารพระไภษัชฯ และพูดถึงสิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นในวันนั้น ข้าพเจ้าบอกว่า “ข้าพเจ้าดีใจที่ได้กลับมา..มีน้ำตาซึมเล็กน้อยเพราะคำพูดของหลวงแม่ที่พูดต่อว่า..” เหมือนได้กลับบ้านใหม่..” “คะ” ข้าพเจ้ากล่าวรับ ข้าพเจ้าถวายแรงได้แค่วันเดียว เปลี่ยนมาเป็นช่วยดูแลส่งอาหาร นั่นคือ ช่วยพาหลวงพี่ชยาไปโรงพยาบาล เนื่องจากหลวงพี่ย้ายโรงพยาบาล และมีอาการเจ็บป่วยอื่นเพิ่มเติมมานอกจากอาการเจ็บป่วยเดิม สิ่งหนึ่งที่ข้าพเจ้าสัมผัสได้เวลาพาพระภิกษุณีไปหาหมอ คือ ความสงบ ซึ่งเมื่อเทียบกับเพื่อน ๆ ข้าพเจ้าที่พาญาติไปหาหมอ จะต้องโทรมาบ่นให้ข้าพเจ้าฟังทุกครั้งถึงความเรื่องมากของผู้ป่วย ความต้องการที่มากมายจนผู้พาไปก็ระอา ...เมื่อเจอหมอ หลวงพี่ชยา จะตั้งใจฟังหมอพูด และสามารถตอบหมอดีเองและหมอก็เข้าใจในสิ่งที่หลวงพี่พูด ข้าพเจ้าชี้แจงให้หลวงพี่ชยาทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพิ่มเติม หลวงพี่พยักหน้ารับอย่างเข้าใจ ไม่ต้องพูดซ้ำ เวลาต้องเดินไปแผนกต่าง ๆ ก็ไม่บ่น ทำตามขั้นตอน และไม่เคียดคิดที่จะลัดขั้นตอนเลย คนอื่นต้องรอคิวอย่างไร ท่านก็ทำเช่นนั้น ทั้งที่ท่านก็อายุมากแล้ว ... กลับไปถึงวัตรฯ สวดมนต์เย็นเสร็จแล้ว หลวงพี่ชยาเข้าไปกราบหลวงแม่ เรียนหลวงแม่ถึงผลการตรวจวินิจฉัยของหมอ หลวงแม่ถามอะไรบางอย่าง กับหลวงพี่ชยา ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะตัวเองจะต้องรีบเข้าไปอยู่ใกล้ๆ หลวงพี่เพื่อหลวงพี่จะตอบผิด...แต่ปรากฏว่าหลวงพี่ชยา ตอบถูก..ข้าพเจ้าก็ไม่ต้องพูดอะไรต่อ.. หลวงพี่ท่านอายุมากแล้ว ต้องการคนดูแล ข้าพเจ้าดีใจที่มีโอกาสดูแลท่านตามสมควรแก่โอกาส ...แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าคะ...

สถานการณ์โลกในปี พ.ศ.๒๕๖๙ ในเพียงสามสี่เดือนแรกของปี ก็ส่งผลให้ชาวโลกนับ ๘,๐๐๐ ล้านคน เกิดความหวาดหวั่นกันไป เพราะสงครามใหญ่ที่ส่งผลกระทบทั้งทำร้ายชีวิตมนุษย์และสัตว์ เศรษฐกิจที่ต้องอาศัยน้ำมันเป็นตัวขับเคลื่อนหรือเป็นฐานการผลิต สิ่งที่ไม่คิดจะได้เห็นก็ได้เห็น คือราคาน้ำมันดีเซลที่ขึ้นไป ถึงลิตรละ ๕๐ บาท เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นแล้ว แม้ว่าจะค่อยลดลงมาตามสถานการณ์ แต่บรรดาสิ่งของและกระบวนการผลิตก็ได้ขึ้นราคาไปแล้ว และการหวังว่าอะไรจะลดลงมา ก็อาจจะหวังได้ยาก เพราะคาดการณ์ไม่ได้เลยว่าสงครามจะจบลงอย่างไร โลกเราจะก้าวไปสู่สันติภาพได้หรือไม่ ทรัพยากรและปัจจัยสำคัญต่อชีวิตคน เช่นน้ำมัน แร่ธาตุ ยารักษาโรคจะขาดแคลนไหม และชาวโลกที่ส่วนใหญ่ผลิตอะไรเองไม่ได้ จะมีชีวิตอยู่กันอย่างไรหากสถานการณ์ไม่ดีขึ้น นำมาซึ่งภาวะจิตใจที่หม่นหมองหดหู่และวิตกกังวลกันไม่น้อย จนถึงขั้นหมดกำลังใจ

แต่เราคนไทยนั้นมีโชคดี หรือคนยุคนี้เรียกว่ามี “แต้มบุญ” ที่เรามีพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นปราชญ์ ทรงเป็นพระโพธิสัตว์ผู้ล้าเลิศด้วยปัญญา ทรงพระเมตตาพระราชทานแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาให้คนไทยได้นำไปใช้ ฟังดูเขยิบใหม่ บางคนก็วางบทความนี้ลงไม่อยากจะอ่านเพราะคำนี้มันผ่านตามามากมาย แต่เพราะแนวคิดนี้ผ่านความเข้าใจ ผ่านการตีความหรือแม้ผ่านการมองอย่างไม่เชื่อแถมเยาะเย้ยมาไม่น้อย ซึ่งหากเราเรียนรู้และศึกษาแนวปรัชญานี้อย่างแท้จริง ก็จะเกิดศรัทธาอันยิ่ง กลายเป็นกำลังใจให้เราอยู่ได้และนำเราผ่านพ้นภาวะวิฤตนี้ได้แท้ๆ

ผู้เขียนเองก็มีความเชื่อมั่นต่อแนวคิดนี้ที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานให้กับปวงชนชาวไทยมาแล้วก็หลายสิบปี ผู้เขียนได้เห็นทั้งคนที่ประสบความสำเร็จเมื่อนำไปใช้ และคนที่พราหมาส ผู้เขียนขอกล่าวถึงความเป็น “ปรัชญา” ของหลักคิดแบบพอเพียงนี้ ย่อมมีความหมายถึงการเรียนรู้ ทำความเข้าใจ และนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และชีวิตของแต่ละคน ซึ่งแตกต่างกันไป ไม่ใช่สิ่งที่สำเร็จรูปที่จะนำไปใช้โดยไม่ต้องคิดไตร่ตรองหรือพิจารณาให้เหมาะสมก่อน และความเป็นปรัชญาที่ต้องพิจารณาก่อนและปรับใช้ก่อนเช่นนี้ จึงยอมใช้ได้กับทุกคน ทุกฐานะและสถานะ ดังนั้น ความพอเพียงจึงไม่ใช่การดำเนินชีวิตอย่างยากจน ลำบาก มีชีวิตขมข่อ ไม่พัฒนา หรือให้ไปปลูกผักเลี้ยงไก่ ดังที่เคยมีคนค่อนข้างอด แต่มีความหมายสำคัญที่ผู้เขียนคิดว่าเป็นหัวใจของทุกสิ่ง นั่นคือ “ความสมดุล” หรือ “ความพอดีพอประมาณ” เป็นหลักใหญ่ รวมไปถึง ความเพียร การพึ่งพาตนเองและแบ่งปัน และการพัฒนาไปด้วยพร้อมกัน

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น สนใจคุณค่าของมนุษย์อย่างมาก ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงแสดงไว้ใน การช่วยเหลือราษฎรว่า “ช่วยเขา ให้เขาช่วยเหลือตัวเองได้” พระองค์จึงเน้นการพัฒนาทรัพยากร หรืออุปกรณ์ที่จะเอื้อต่อการดำรงชีวิตและการทำกิน เช่นทรงจัดการน้ำ ทรงพระราชทานแนวคิดการปรับปรุงดิน การจัดการฝนหลวง แสดงให้เห็นว่า ทรง

เชื่อมั่นในศักยภาพของมนุษย์ ที่ต่างมีสติปัญญาในการพัฒนาตัวเองอยู่แล้วทุกคน ขาดแต่เพียงทรัพยากร และความรู้ บางอย่างเท่านั้น แนวคิดนี้จึงส่งเสริมให้คนเรียนรู้แนวคิดใหม่ๆ และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

สำหรับคนที่ไม่ได้ทำเกษตรหรืออาศัยในเมือง แนวคิดแบบนี้อาจปรับใช้ในเรื่องของ “เศรษฐกิจ” ส่วนบุคคลได้อย่างแท้จริง คือ การใช้จ่ายพอประมาณ คำว่า “พอประมาณ” ไม่ฟุ่มเฟือย ก็คือคือยี่เวิร์ดสำคัญ เช่น ใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายได้ รู้เก็บออม ประหยัดและไตร่ตรองทบทวนให้ดีกว่าจะใช้จ่ายสิ่งใด สำหรับผู้เขียนเห็นว่า ที่จริงนั้น เรายังพอมีทางเลือกแม้เศรษฐกิจจะฝืดเคือง เช่นการทำอาหารกินเอง ลดการซื้อของใหม่ๆ ใช้สิ่งที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุด ของใช้ในชีวิตประจำวันแบบเดิมแต่อาจใช้ของอีกแบบที่ราคาข้อมเยากกว่า สวยน้อยกว่า แต่ประสิทธิภาพเท่ากันนั้นก็มี แหมพุ่มมีทั้งราคาถูกและแพง ก็เลือกดู สำหรับใครพอมือที่ข้างบ้าน การปลูกผักไว้กินเองไม่ใช่เรื่องยาก ลงกระถางก็ยงได้ แค่ว่าเพราะกลัวไปได้ตั้งหลายสิบบาทหรืออาจจะร้อยบาทตลอดอายุต้นกะเพราะที่เราปลูกข้างบ้าน เพื่อนของผู้เขียนถึงกับไปซื้อไก่ตัวเมียมาเลี้ยงเพื่อกินไข่ (เขาไม่ฆ่าเพื่อกินเนื้อ) ได้ใช้วันละหลายฟองในที่เล็ก ๆ ข้างบ้าน ได้ไข่มากก็เอาไปแบ่งเพื่อนบ้านได้อีก ความพอเพียง คือพอดี ที่ว่านี้ ยังมุ่งแบ่งปันทรัพยากรที่มีแก่ผู้อื่นเพื่อให้รอดไปด้วยกัน

แน่นอนว่า ในภาวะวิกฤต การมีวิถีชีวิตแบบนี้จะไม่หุหุราไม่ร่ำรวยอู่ฟู แต่เราก็น่าจะรอดพ้นปลอดภัยได้พอประมาณ เพราะด้วยการกระแสนี้ ย่อมนำมาซึ่งสติปัญญาในการต่อยอดขึ้นไป ซึ่งถ้าหากใครจะมีรายได้จากความคิดที่พัฒนาไปก็ไม่ได้ผิดและเป็นเรื่องสมควรทำด้วย เพราะเศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ห้ามการร่ำรวยหรือคนมั่งมีจะใช้ไม่ได้ แต่ต้องตั้งอยู่บนการพึ่งตนเองได้มั่นคง มีการพัฒนาและการแบ่งปันเกื้อกูลซึ่งกันและกันในสังคมเป็นลำดับไป ซึ่งผู้เขียนเข้าใจว่า หมายถึงคำที่ในหลวงตรัสถึงสังคมที่ “พอมือพอกิน” นั่นเอง

เมื่อเข้าใจความคิดแบบพอเพียงอย่างนี้ ก็อาจเป็นโอกาสให้ผู้อ่านได้ทบทวนว่า แท้ที่จริง คนเรามีความสามารถทำอะไรได้ตั้งหลายอย่าง และกระบวนการทางสังคมที่มุ่งให้เราพึ่งพาภายนอกเช่น การมีรถ ทำให้เราลิ้มเดิน ทั้งที่เราจะไปได้ไกล ๆ พอไม่มีรถจะไปเราก็ไวยวายเรียกร้อง การทำงานที่พึ่งพาองค์กรที่จ่ายเงินเดือนเราทำให้เราลิ้มความสามารถอื่น ๆ ที่เราทำได้ หรืองานอื่นๆ ที่เราอาจฝึกฝนเรียนรู้ได้ เพื่อเอาตัวรอดในภาวะวิกฤต ลองกลับไปดูตัวอย่างคราวโควิดที่คนจำนวนไม่น้อยพยายามดิ้นรนต่อสู้ เรียนรู้และก้าวไปทำอะไรใหม่ๆ แม้แรกๆ อาจล้มลุกคลุกคลาน แต่หลายสิ่งก็เติบโตกลายเป็นกิจการใหม่ๆ ขึ้นมาได้ มีตัวอย่างให้เห็นอยู่ดาษดื่น เพียงเราลองคิดทบทวนถึงความสามารถอื่นๆ ที่เรามีและนำมาออกมาใช้ โดยไม่ต้องเรียกร้องให้ “คนอื่น” มาช่วยเหลือเรา หรือเอาแต่โทษสิ่งใดๆ ที่เราไม่อาจเปลี่ยนแปลงมันได้

แม้ในทางสังคม หากวันหนึ่งเกิดสงคราม ยารักษาโรคที่เราอาจเคยพึ่งพาต่างประเทศในการผลิต ทั้งวัตถุดิบต้นทางที่นำเข้ามาไม่ได้ เมืองไทยก็ยังมีทรัพยากรและภูมิปัญญามากพอที่จะพึ่งตนเองเรื่องยาแผนไทย ที่พอมือ

วัตร...ภาพในความทรงจำ

ปทุมมา พลอยรัมย์

สวัสดีค่ะผู้อ่านทุกท่าน ข้าพเจ้าเป็นนักเขียนคนใหม่สำหรับจดหมายข่าวพุทธสาวิกา อากาศนครปฐมในช่วงเดือน มีนาคม-เมษายน จะเป็นเดือนที่ร้อนมากเลยทีเดียวค่ะ พलयทำให้นึกถึงภาพบรรยากาศเก่าๆ เก่าในที่นี้คงต้องย้อนไปสักปี พ.ศ.๒๕๔๐ ณ วัตรทรงธรรมกัลยาณี แห่งนี้

เมื่อพูดถึงความทรงจำของหลายๆท่านก็จะแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ เด็ก ผู้ใหญ่ ความทรงจำหนึ่งที่จะคลาไคลกันคือ ความทรงจำในวันวาน บางครั้งเราอาจจะเลือกจำเรื่องราวมีความสุข หัวเราะ ความผิดหวัง ระลึกถึงเพื่อน แต่สำหรับข้าพเจ้า ความทรงจำที่อยากเล่าสู่ผู้อ่าน คือ ภาพจำที่ข้าพเจ้าเดินทางมานครปฐม

วัตรในความทรงจำของข้าพเจ้า มีการเปลี่ยนผ่านมากมาย ทั้งผู้คน สิ่งของ สัตว์ ข้าพเจ้าอยากให้ท่านลองนึกภาพไปพร้อมกันว่า สมัย ๒๐ กว่าปีที่ผ่านมามีที่แห่งนี้เช่นไร ข้าพเจ้าเดินทางมาที่นี่ด้วยโดยสารรถไฟ มากับแม่และน้องสาว(ลูกพี่ลูกน้อง) พวกเราเดินเข้ามาที่ประตูวัตรในเวลาเที่ยงของเดือนมีนาคม เดินเข้ามาขวามือคือพระสีทอง (พระศรีอารยเมตไตร) ฝั่งซ้ายคือศาลาพักร้อนและเลยไปคือสนามหญ้าที่มีเสาธง นั่นคือ โรงเรียน ศาลาที่เรานั่งรอไม่ร้อนเพราะมีดอกเฟื่องฟ้าสีส้มปกคลุมศาลาไว้กันแดด วันที่เรารอไม่มีคนเนื่องจากเป็นวันอาทิตย์

ก้าวแรกที่เข้ามาในรั้วของพระอุโบสถ บริเวณภายนอก จะมีต้นพิกุล ๒ ต้นซ้าย ขวา ประตูทางเข้าด้านหน้าจะมีประตูเหล็ก มีต้นสาละที่อยู่กับรั้วของโบสถ์ ก่อนจะเดินเข้าประตูโบสถ์ ซ้ายมือ มีอาคารไม้ ๒ ชั้น ภายในโบสถ์ชั้นล่าง ขวา-ซ้าย จะเป็นห้องน้ำ มีการกั้นส่วนด้านหลังเป็นห้องพัก และส่วนเตรียมอาหาร

ภาพแรกที่พบหลวงแม่ คือ ผู้หญิงตัวสูง ใส่ชุดขาว นั่งที่โซฟา คล้ายๆจะเป็นที่รับแขก มีคนหลายคนอยู่บริเวณนี้ พี่ที่ตามจากด้านนอกให้เข้ามา คือ พี่เรณู พี่เขากีพามาไหว้ ประโยคคุยกันไม่มากในวันนั้น คือ ตอนนั้นคนที่นี้ให้พวกเราเรียกท่านว่า อาจารย์ฉัตร ประโยคที่สนทนาคือ ท่านถามว่า “มาอยู่เลยไหม?” คำตอบคือ “ไม่ค่ะ ขอลกลับไปเล่นสงกรานต์ก่อน” ทุกอย่างก็จบลง และคืนนี้พวกเราได้นอนพักที่วัตร ๑ คืน

ห้องที่เราพักกัน คือ ห้องที่อยู่ในโบสถ์นี้เอง ภายในห้องมีเตียงประมาณ ๖ เตียงได้ แต่ละเตียงจะมีตู้ใส่เสื้อผ้า แบบเล็กอยู่หัวเตียง ต้องบอกว่า ทุกคนที่วัตรตอนนั้นน่ารัก หวานอะไรมาให้ทาน ต้อนรับพวกเราดีมาก อาหารที่ท่านกิน ความเป็นเด็กไม่เคยรู้ว่าเขาเรียกว่ามังสวิรัต (อาจจะเป็นครอบครัวทานง่าย เพราะท่านพักกันอยู่แล้ว)

ข้าพเจ้าตัดตอนมาอยู่เลยนะค่ะ บรรยากาศของวัตรที่บอกในช่วงแรกคือ ซ้ายมือคือโรงเรียน แต่ข้าพเจ้าไม่ได้เรียนโรงเรียนที่วัตรเพราะมีถึงเพียงชั้นประถม ๖ พวกเราไปเรียนโรงเรียนใกล้ๆ เราเดินไปเรียนกัน โดยการวิ่งข้ามถนนไปอีกฝั่ง ซึ่งในสมัยนั้นเลยไปหน่อยจะเป็นไฟแดง จึงทำให้เราเดินข้ามถนนไปโรงเรียนได้ และไม่อันตรายมากนัก

มาถึงอาคารที่ได้พูดไปเบื้องต้น อาคารไม้ ๒ ชั้นที่อยู่ตรงกันข้ามกับโบสถ์พวกเราเคยเข้าไปเล่นบ้าง เหมือนที่เก็บของมีแป้นพิมพ์ ปัจจุบันคือห้องสมุด หลังอาคารนี้จะเป็นห้องครัวไม้ชั้นเดียว ตอนนั้นที่ครัวยังหุงข้าวด้วยกระทะใบบัว ไข่เตาพื้นแบบโบราณ เด็กๆไม่มีหน้าที่อะไรในครัว ปกติก็ช่วยล้างจาน หรือกวาดลานวัตรตามกิจวัตรทุกวัน

พื้นที่ชั้นล่างของโบสถ์ตอนนั้นเราจะใช้เป็นที่ทำวัตรเช้า-เย็น จะมีคุณแม่ชีนำสวดมนต์ ห้องด้านหลังจะเป็นห้องนอนรวม คือนอนรวมจริงๆค่ะ เตียงคนละเตียง ตู้ใส่เสื้อผ้าคนละตู้ ห้องน้ำมีทั้งในโบสถ์และนอกโบสถ์ แต่เด็กให้ไปใช้ข้างนอก

เป็นเด็กก็ตื่นเหมือนผู้ใหญ่ค่ะ ตื่นมาทำวัตรเช้า ทำหน้าที่ที่มอบหมายแล้วอาบน้ำ ไปโรงเรียน

เด็กๆจะถูกสอนว่า ก่อนไปโรงเรียนให้ขึ้นไปกราบ หลวงย่าที่ชั้น ๒ ถ้าท่านตื่นท่านจะโบกมือให้ เย็นกลับมาก็ต้องขึ้นไปกราบท่าน ทำแบบนี้ทุกวัน เราเองไม่เคยมีคำถามว่าทำไมต้องทำ ?

บรรยากาศส่วนอื่นของวัดฯ อยากให้ท่านนึกจินตนาการตามกันไปนะคะ ซ้ายมือจะเป็นโรงเรียน โรงเรียนเป็นอาคารไม้ ๒ ชั้น ตอนนั้นยังมีนักเรียนมาเรียนกัน ระหว่างวัดกับโรงเรียนจะมีถนนตัดกลาง ขวามือก็เป็นต้นโพธิ์ต้นใหญ่ ใกล้เคียงก็มีโรงเก็บฟืนสำหรับโรงครัว ซ้ายมาหน่อยจะเป็นอาคารไม้กิ่งปูน ๒ ชั้น ข้างล่างเป็นห้องเรียนเช่นกัน ข้างบนเป็นห้องโถง ปัจจุบันนี่คือเรือนอเนกประสงค์ที่เราไว้เก็บเสื้อผ้า และซับบมาข้างหลังกัน จะเป็นถ้าสมเด็จพระเจ้าตากสิน พวกเราเด็กๆก็มีหน้าที่คอยมาเก็บขี้เทียนบ้าง ขี้ธูปบ้าง เวลามีคนมาราบท่านที่นี่ แต่ในปัจจุบันจุดนี้คือสวนผัก และข้างๆกันก็เป็นเรือนคุณยาย เรือนนี้มีห้องพักทั้งชั้นกลางและชั้นบน มีห้องน้ำในตัว เราข้ามมาอีกฝั่ง เป็นบ้านปูน ๒ ชั้น ขณะนั้นมีคุณน้าผู้ชายอยู่ (น้าจิตเข้ม) ปัจจุบันเป็นอาคารโพรซิธตาลัย เดินทะเลาะมาจะเป็นประตู เราเรียกกันว่าประตูเขียว คือประตูไม้ทาสีเขียว เปิดออกไปเป็นป่าคอนข้างรกทึบ พวกเราไม่ค่อยออกไปกันเท่าไร เพราะจะมีคนติดยาชอบแอบมาอยู่บ่อยๆ กำแพงส่วนนี้ เป็นกำแพงปูนปิดทึบ โดยปกติเด็กๆจะไม่ค่อยเดินไปถึงข้างหลังมากนัก ตอนนั้นบรรยากาศทั้งคน สถานที่ เป็นบรรยากาศถ้าเราคุ้นเคยกับการอยู่ต่างจังหวัด จะไม่ค่อยแปลกแยกมากเท่าไรนัก ไม่ว่าจะที่อยู่ที่นอน ที่กิน เปลี่ยนแค่สถานที่

เรื่องราวมีอีกมากระหว่างช่วงที่มีการเปลี่ยนผ่านของเวลา ผู้คนก็ต่างผลัดเปลี่ยนกันไป ยังมีเรื่องราวอีกมากที่ข้าพเจ้ายังบอกเล่าไม่จบ ไม่ว่าจะชีวิตระหว่างช่วงเด็ก เราใช้ชีวิตกันเช่นไรในรั้ววัดฯ

โปรดติดตามฉบับถัดไปนะคะ

ต่อจากฉบับที่แล้วนะคะ

(ความเดิม) บทความนี้ คัดลอกมาจาก หนังสือ “บนเส้นทางสายโพธิสัตว์” เขียนโดย ท่านธัมมบัณฑิต ผู้เขียน อ่านแล้ว ได้เห็นถึงรายละเอียดของการสร้างบารมี จึงอยากให้ท่านทั้งหลายได้อ่านด้วยคะ

ท่านบารมี และศีลบารมี อยู่ในจดหมายข่าว ฉบับที่แล้วนะคะ ฉบับนี้จึงต่อกับ ขันติบารมี, วิริยะบารมี, ฌานบารมี และปัญญาบารมี โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้คะ

ขันติบารมี

ผู้ที่เป็นโพธิสัตว์จะต้องสร้างขันติบารมี คำว่า ขันติ มิได้หมายความว่า ความอดทน อดทนเท่านั้น แต่หมายถึงความเมตตา การถ่อมตน อดทน ไม่โกรธตอบ ไม่มีพยาบาท และเป็นผู้ให้อภัยได้เสมอ

โพธิสัตว์พึงตระหนักว่า ไม่มีความเป็นอนิจจังในสิ่งทั้งหลายทั้งปวง อีกประการหนึ่ง โพธิสัตว์พึงรู้ว่า ผู้ที่จะทำอันตรายแก่เราได้นั้น แสดงว่าเรามีกรรมเช่นนั้นมา จึงไม่ควรโกรธอาฆาตพยาบาท ที่เราเรียกว่าศัตรูนั้นที่จริงแล้วเป็นเพียงเครื่องมือของกฎแห่งกรรมต่างหาก

การที่มนุษย์เราขาดความอดทน มักจะสืบเนื่องมาจากความยึดมั่นถือมั่นที่เรียกว่า มานะ โพธิสัตว์จะต้องไม่ยกย่องเทิดทูนตนเอง และกระทำการดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น โพธิสัตว์ย่อมเป็นผู้มีความถ่อมตนเป็นพื้นฐานทางจิตใจ

โพธิสัตว์ต้องเป็นผู้มีความอดทนต่อความอดอยากหิวโหย ความหนาวเย็น ความรุนแรงของดินฟ้าอากาศ และความไม่สบายนานาประการ เพราะโพธิสัตว์เป็นผู้ตระหนักดีว่า ความทุกข์ยากทั้งหลายทั้งปวงนั้น เป็นเพียงความทุกข์ทางกาย และความเป็นตัวเรานั้นมิได้ถูกจำกัดเพียงกายเท่านั้น จะต้องคิดว่าเราได้พ้นผ้าอุปสรรคนานัปการมาแล้วแม้ในอดีตชาติ ทุกข์ที่ได้รับอยู่ปัจจุบันเป็นเพียงส่วนน้อยเมื่อเทียบกับทุกข์ที่เคยประสบมาแล้ว เมื่อคิดได้เช่นนี้จะสามารถอดทนได้โดยสงบและใจชื่นบาน

ในประการสุดท้าย โพธิสัตว์สร้างขันติบารมีขั้นสูงสุดด้วยความเข้าใจถ่องแท้ในสภาพที่แท้จริงของความเป็นไปในจักรวาล เป็นผู้ที่มีศรัทธายึดมั่นในองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า และสัจธรรมที่พระองค์ค้นพบและสั่งสอน และรู้แจ้งในสภาพธรรมที่แท้จริงว่า ความจริงแล้วไม่มีอะไรเกิดขึ้น ไม่มีอะไรสืบต่อไป เพราะความเป็นอนัตตานั้นเอง

วิริยะบารมี

วิริยะ หมายถึง กำลัง ความกล้าหาญ อำนาจ เป็นบารมีที่สำคัญ ความรู้แจ้งในโพธิญาณนั้นขึ้นอยู่กับวิริยะบารมีเป็นสำคัญ เมื่อมีความพยายามอยู่ที่ใด ความสำเร็จย่อมเป็นผลที่เชื่อมั่นได้ วิริยะเป็นเครื่องขจัดปัดเป่าความกลัวทั้งหลายทั้งปวง วิริยะต้องประกอบด้วยความไม่ประมาท อาจารย์ศานติเทวะอธิบายว่า วิริยะเป็นพลังสนับสนุนเสริมสร้างความดี ความดีที่กล่าวถึงนี้ทางฝ่ายเถรวาทหมายถึง การตรัสรู้เฉพาะตนเป็นอรหันต์ ในขณะที่ฝ่ายมหายานหมายถึง การตรัสรู้เป็นสัมมาสัมพุทธะ เนื่องจากจุดมุ่งหมายของมหายานยิ่งใหญ่มากกว่า จึงจำต้องใช้ความอดทนและความพยายามอย่างใหญ่หลวงเพื่อให้ถึงจุดหมายนั้น พระภิกษุสังฆรักษิต เห็นว่าขึ้นอยู่กับปริมาณเท่านั้น หากได้มีความแตกต่างในเนื้อหาไม่

ปรัชญาปารมิตาสูต

พระสูตรว่าด้วย ปัญญาอันเป็นหัวใจพาไปถึงฝั่งพระนิพพาน

คะเต คะเต ปาระคะเต
ปาระสังคะเต โพธิ สวาหา

พระโพธิสัตว์ผู้วางใจในโลกุตระปัญญา
จะมีจิตที่เป็นอิสระจากอุปสรรคสังกตกัน
เพราะจิตของพระองค์เป็นอิสระจาก อุปสรรคสังกตกัน
พระองค์จึงไม่มีความกลัวใดๆ ก้าวล่วงพ้นไปจากมายา
หรือสังขาร ลุถึงพระนิพพานได้ในที่สุด

การสร้างสมวิริยะบารมีอาจกระทำได้ในหลายลักษณะ คือ...

๑. การพัฒนาจริยธรรม โภทิสัตต์จะต้องเป็นผู้ต่อสู้กับกิเลสและอุปกิเลสทั้งหลายทั้งปวง จะต้องหมั่นตรวจตราการกระทำของตนเองเสมอ เป็นผู้ที่มีอินทรีย์สังวร เมื่อทำดีแล้วก็ไม่พึงหยุดยั้งแค่นั้น แต่จะต้องทำต่อไป โดยยึดโภทิสัตต์ต้องค้ำอื่นๆ เป็นตัวอย่าง เป็นผู้ไม่ท้อถอย การละความยึดมั่นในตัวตนนั้นย่อมทำได้ง่ายขึ้นเมื่อมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นนิจ

๒. ศึกษาพระธรรมคัมภีร์และวิชาการทั่วไป นั่นคือมีวิริยะในการศึกษา โภทิสัตต์ ควรเป็นผู้รอบรู้ในวิทยาการทั้ง ๕ กล่าวคือ พุทธปรัชญา ตรรกวิทยา ไวยากรณ์ แพทย์ และศิลปะต่างๆ ความรู้เหล่านี้จะเป็นเครื่องมือให้โภทิสัตต์ได้โปรดสัตว์ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น โภทิสัตต์ต้องศึกษาเล่าเรียนด้วยความตั้งใจและมีสมาธิอันแน่วแน่ ดังนั้น จึงมีความรู้ที่แจ่มชัดและลึกซึ้ง

๓. มีวิริยะในการประกอบกิจการงาน ก่อนที่พระโภทิสัตต์จะลงมือทำงานขึ้นใดจะต้องพิจารณาให้รอบคอบเสียก่อน เมื่อลงมือทำแล้วต้องทำให้เสร็จสิ้นโดยไม่ทิ้งค้างไว้ โภทิสัตต์ต้องไม่เป็นผู้ท้อถอยในความโง่เขลาหรือความเลวร้ายของมนุษย์ เป็นผู้ประกอบกิจการงานด้วยความมั่นคงและสม่ำเสมอดุจพระอาทิตย์ และมีหลักสำคัญ ๒ ประการ คือ (๑) ความเสมอภาคระหว่างตนและผู้อื่น (๒) ถือว่าผู้อื่นเป็นเช่นเดียวกับตน เป็นผู้มีความเด็ดเดี่ยว โดยยึดมั่นว่า “ฉันจะต้องชนะทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีอะไรที่จะมาเอาชนะฉันได้”

ฌานบารมี

“ฌาน” หมายถึง การตั้งมั่นแห่งจิต ฌานจึงเป็นบันไดขั้นแรกที่จะก้าวเข้าสู่ความสงบ โภทิสัตต์ที่จะเริ่มต้นจากปฏิบัติ ฌานจะต้องมีการเตรียมตัว เช่น การปล่อยวางจากโลกียภาระ และต้องมีสันโดษ จะต้องปฏิบัติในพรหมวิหาร ๔ ฌานที่สำคัญและกล่าวถึงกันเสมอ คือ ฌาน ๔ มีรายละเอียด ดังนี้ :

ฌานขั้นที่ ๑ ผู้ที่ปฏิบัติต้องเป็นอิสระจากโลกียสุข ฌานขั้นที่ ๑ เป็นฌานที่เกิดจากสันโดษและความเยียบสงบ ประกอบด้วย วิตกวิจารณ์

ฌานขั้นที่ ๒ เมื่อพ้นจากขั้นวิตกวิจารณ์แล้ว ผู้ปฏิบัติจะมีจิตเป็นสมาธิอยู่ที่แห่งหนึ่งแห่งเดียว และสัมผัสจิตอันเกิดจากสมาธิ โดยไม่วิตกวิจารณ์อีกต่อไป

ฌานขั้นที่ ๓ เมื่อละจากผู้ปฏิบัติจะรักษาภาวะจิตเป็นสุขอยู่ในฌานขั้นนี้โดยปราศจากปิติ

ฌานขั้นที่ ๔ ในขั้นนี้ ผู้ปฏิบัติไม่มีสุข ไม่มีทุกข์ ตั้งมั่นอยู่ในความบริสุทธิ์ มีความอุเบกขา และจิตรู้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าในอนเสด็จดับขันธปรินิพพานไปนั้น ก็อยู่ในฌานขั้นนี้

การปฏิบัติฌานบารมีนี้ ถึงแม้ว่าโภทิสัตต์จะเป็นได้ทั้งฆราวาสและบรรพชิตก็ตาม แต่ในการปฏิบัติฌานบารมีขั้นสูงขึ้นไปแล้ว สมาธิจิตจะมีผลก็ต่อเมื่อผู้ปฏิบัติอยู่ในสันโดษ โภทิสัตต์ที่ยังครองเรือนอยู่ ก็ต้องรักษาพรหมจรรย์ ซึ่งย่อหมายถึงสามภรรยาไม่มีการเกี่ยวขงกันทางเพศ ในโภทิสัตต์ภูมิ กล่าวถึงบารมี ๔ ประการ ขั้นแรกหมายถึงทั้งฆราวาสและบรรพชิต แต่ในสมาธิบารมีระบุไว้ว่าเฉพาะบรรพชิต ดังนั้นถึงแม้จะไม่กล่าวถึงเนกขัมมะบารมีโดยเฉพาะ ก็รวมความหมายนั้นสงเคราะห์เข้าไว้ในบารมีข้อนี้แล้ว

ส่วนในเรื่องอภิญญา คืออำนาจตาทิพย์ สามารถระลึกชาติได้ ฯลฯ ซึ่งเป็นความรู้ที่ฝ่ายเถรวาทเห็นว่าไม่ใช่เป็นทางนำไปสู่การตรัสรู้ จึงไม่ควรจงใจฝึกฝนนั้น มหายานก็ยอมรับเช่นเดียวกัน แต่เห็นว่าจำเป็นที่จะใช้เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยสัตว์โลก และเพื่อป้องกันรักษาไว้ซึ่งพระธรรม โภทิสัตต์จึงควรมีความสามารถในอภิญญาทั้งหลายเหล่านั้นด้วย อีกประการหนึ่ง ผลจากการปฏิบัติฌานขั้นต่างๆ นั้น อาจทำให้ไปเกิดในสวรรค์ภูมิต่างๆ แต่การไปเกิดในสวรรค์ก็ยังคงเป็นโลกียสุข หาได้เป็นทางนำสู่ความหลุดพ้นไม่ เพราะฉะนั้นจึงต้องระลึกเสมอว่าการปฏิบัติฌานต้องมีปัญญาควบคู่กันไป จึงจะเป็นทางนำไปสู่สมาธิบารมีขั้นโลกุตระได้

ปัญญาบารมี

เป็นบารมีขั้นสุดท้าย และอาจถือได้ว่าเป็นบารมีที่สำคัญที่สุด ปัญญาเป็นจุดหมายปลายทางของพุทธปรัชญา คำตรงข้ามกับปัญญา คือ อวิชชา ความโง่เขลา โมหะ ความหลง หรือบางทีเรียกรวมกันว่า ทุปัญญา คือ ไม่มีปัญญา

๑. ปัญญา หมายถึง ความรู้ทั่วไปและรวมทั้งการศึกษา แต่ในพุทธปรัชญามีความหมายลึกซึ้งกว่านี้

๒. ปัญญาในนิกายวิญญาณวาท หรือบางทีเรียก นิกายโยคจาร อธิบายปัญญาในเชิงปฏิฐาน (positive) ว่าเป็น ความรู้ในความคิดอันสูงสุดหรือเป็นปรมัตถสัจจ ปัญญานี้เป็นไปโดยการพิจารณาและการมีสมาธิอันจะนำไปสู่ความรู้แห่งความจริงแท้ของสิ่งทั้งปวง ดังนั้น จึงเห็นได้ว่านิกายนี้ใช้คำว่าปัญญาใน

ความหมายของสมบุรณ์สัจจ์ หรือความจริงแท้ขั้นสูงสุดนั่นเอง

๓. ปัญญาในนิกายมารยมิถ นักปราชญ์ของนิกายนี้ใช้คำว่าปัญญาในเชิงปฏิเสธ (negative) และได้อธิบายขยายความไว้อย่างละเอียดละออเป็นอย่างดี จนถึงกับมีอรรถกถา โดยเฉพาะในเรื่องของปัญญาบารมี นิกายมารยมิถถือว่าปัญญาบารมีเป็นบ่อเกิดหรือที่มาของพระพุทธรเจ้าและโพธิสัตว์ทั้งหลาย บารมีอื่นๆ ถ้าปราศจากปัญญาบารมีเสียแล้วก็ไม่สามารถก้าวขึ้นสู่ระดับสูงได้

นิกายมารยมิถอธิบายว่า ปัญญาบารมีคือศูนยตา ซึ่งหมายถึงความว่าง อาจทำความเข้าใจได้เป็น ๓ นัย...

ก. ศูนยตาในความหมายของภาวะที่ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ มารยมิถได้ชื่อว่าเป็นทางสายกลางระหว่างแนวความคิดของฝ่ายสัสตทิกฐิติ (ยึดถือตัวตน) กับอจเฉททิกฐิติ (ยึดถือว่าไม่มีตัวตน) มารยมิถปฏิเสธแนวความคิดทั้งสองแบบ และถือว่าตัวตนที่ถือกันว่ามีหรือไม่มีนั้น แท้จริงแล้วขึ้นอยู่กับสิ่งประกอบและสภาพการณ์ภายนอกเท่านั้น

ข. ศูนยตาในความหมายของอภาวะ คือปราศจากความเป็นอยู่เป็นอยู่ โดยถือว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในโลกนั้น แท้จริงแล้วมีแต่ความว่าง พุทธะไม่มี โพธิสัตว์ไม่มีและการตรัสรู้ก็ไม่มี เช่นกัน โพธิสัตว์เองเป็นเพียงมายาบุรุษ ฯลฯ คำสอนเช่นนี้มุ่งที่จะให้ปล่อยวางจากการยึดถือในตัวตนเป็นสิ่งสำคัญ แต่นักปราชญ์ชาวพุทธเองก็มองเห็นอันตรายในการยึดถือคำสอนเรื่องศูนยตา นี้ จึงได้จำแนกความจริงเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับสมมติสัจจ์ ซึ่งเป็นความจริงระดับที่ใช้กันทั่วไปในโลกโดยปุถุชน อีกระดับหนึ่งคือปรมาตสัจจ์ ความจริงระดับสูง ซึ่งเป็นความจริงแท้ขั้นสูงสุด

ค. ปัญญาและศูนยตาเป็นบ่อเกิดในการสร้างพลังในด้านจริยธรรมให้แก่ผู้ปฏิบัติในแนวของโพธิสัตว์ โพธิสัตว์เป็นผู้ไม่มีความยึดติดและเป็นอิสระจากกิเลสและความกลัวทั้งปวง ปัญญาทำลายล้างมารทั้งปวง ดุจน้ำที่จะละลายเครื่องปั้นที่ยังมีได้เผา ในสมาธิราชสูตร กล่าวไว้ว่า โพธิสัตว์ผู้มีปัญญาย่อมเป็นผู้บริสุทธิ์ปราศจากกิเลสเครื่องเศร้าหมองมารร้ายทั้งปวงมีอภิญญาทำให้วันไหวได้ เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยฌานและสมาธิ เช่นเดียวกับพระพุทธรเจ้า อันเป็นลักษณะของปัญญาบารมีในขั้นสมบุรณ์ที่สุด...

- จบ -

รายงานวัดทรงธรรม

๒๐ ก.พ.๒๕๖๘

ทางวัดทรงธรรมกัลยาณี ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน และมูลนิธิพุทธสาวิกา จัดตั้งโครงการภิกษุณีสงฆ์ : ความรับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณภาพเยาวชนไทย โรงเรียนวัดไผ่จรเข้ อ.บางเลน จังหวัดนครปฐม ตั้งตั้งปี พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ระยะเวลาโครงการ ๔ ปี ทางวัดฯ ได้เข้าไปทำกิจกรรมที่โรงเรียนฯ ต่อเนื่องทุกเดือน เดือนละ ๑ ครั้ง (ยกเว้น ช่วงปิดเทอม) สำหรับในครั้งนี้ ได้มีมนต์ หลวงแม่ธัมมันทา ให้ธรรมะกับนักเรียน ชั้น ป.๑ - ป.๖ โรงเรียนวัดไผ่จรเข้ จำนวน ๒๒ คน เรื่องการเลือกคบเพื่อนค่ะ

๒๖ ก.พ. - ๔ มี.ค.๒๕๖๘

งานมหกรรมหนังสือ ณ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม ระหว่างวันที่ ๒๖ ก.พ. - ๔ มี.ค. ๒๕๖๘ ชิมงาน “โลกหนังสือ โลกที่ยั่งยืน” ครั้งที่ ๑๘ วัดทรงธรรมกัลยาณี ได้นำหนังสือผลงานของหลวงแม่ธัมมันทา ไปร่วมวางจำหน่ายในงานด้วยค่ะ และในช่วงบ่ายโมงหลวงแม่จะเข้าไปที่บูธ หากผู้อ่านไปเลือกซื้อหนังสืออาจจะได้พบท่าน ขอขอบคุณลูกทิตที่ได้เข้ามาช่วยดูแลบูธด้วยค่ะ และครั้งนี้หลวงแม่ได้ให้นำหนังสือของท่านมอบให้กับห้องสมุดศิลปากรด้วย ค่ะ

๘ มี.ค.๒๕๖๙

วันนี้ที่วัดของเราจัดทอดผ้าป่าสามัคคี เพื่อซ่อมบำรุงลิฟท์ที่ชำรุด
ขออนุโมทนากับลูกทิต โปธิอาสา และอนุโมทนากับญาติโยมที่ร่วมบุญใน
ครั้งนี้ค่ะ ขอให้ท่านมีสุขภาพแข็งแรง เจริญในธรรมทุกท่านค่ะ

๒๙ มี.ค.๒๕๖๙

คณะนักศึกษานานาชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำโดย อ.พจน์ปรีชา
รวม ๑๔ คน มาเยี่ยมชมวัดฯ ค่ะ

วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๙ วัดทรงธรรมกัลยาณี ได้ประกาศสิกขมานา
๑ รูป ค่ะ ร่วมอนุโมทนาพร้อมกันค่ะ

๖ เม.ย.๒๕๖๙

สามเณรีรุ่น ๔๐ ถ่าย

รูปหมู่หลังจากเสร็จพิธีบรรพชา

หน้าพระวิหารพระโภชชัยคุรุฯ ค่ะ

หลวงแม่ถ่ายรูปกับ

ลูกศิษย์รุ่นแรกที่มาบุกเบิก

วัดร พี่น้อง พี่ต้า พี่ปู

๑๒ เม.ย.๒๕๖๙ คุณวริศนำคณะมาทั้งหมด ๑๓ คนมาเล่นดนตรีถวายสักการะพระอรหันต์เถรี น่าสนใจมากค่ะ

๑๓ เม.ย.๒๕๖๙

คุณปณีสร์ อริยวงศ์และครอบครัวนำสังฆทานมาถวาย

๑๗ เม.ย.๒๕๖๙

คุณมธุรส โชติวิจิตรกับคุณณพาลภ สุขเจริญ
มาถวายของอุปโภค บริโภค และมาสมัครบรรพชาสามเณรี

๒๕ เม.ย.๒๕๖๙ คุณณิชา แผล่มประพันธ์กุล
นำจานชามมาถวายค่ะ

หน่อโพธิ์เขียวสดงดงาม
เม่งบานตามกิ่งก้านไหว
เปรยเห็นเปรยชมแสงรำไร
สุขในดวงจิตดี
มีสูงมีต่ำธรรมมิตร
ร่วมดีตร่วมแรงแข็งขัน
จะอยู่บนสายธารธรรม
นำพาด้วยใจเกื้อกูล
หากแมนดวงจิตรเคราะห์มอง
แห่งนมองฟ้ากว้างสว่างไสว
มองพื้นพิภพสว่างไกล
ไม่ว่าที่หมายพึงพิง
สรรพสิ่งวิงวนเปลี่ยนผ่าน
เม่งบานสานต่อสืบสาย
จวบจนถึงที่วางวาย
มุ่งหมายถวายพระโพธิ์

ตรีทศ

ข่าวประชาสัมพันธ์

ขอเชิญร่วมทำบุญ

ถวายที่นั่งนอนพับ

เพื่อใช้รองรับผู้มาปฏิบัติธรรม และกิจกรรมภายในวัด

ชุดละ **๙๐๐ บาท**

ร่วมบุญได้ตามกำลังศรัทธา

“การให้ที่พักพิง เป็นบุญอันยิ่งใหญ่ ส่งเสริมความสุข ความสบาย และความสงบใจ”

วัดทรงธรรมกัลยาณี กิจกณวิอาราม

สแกนเพื่อร่วมทำบุญ

หรือโอนผ่านบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขา กิจกณวิอาราม

เลขบัญชี **649-228-5911**

กอกงนุวัดทรงธรรมกัลยาณี

สร้อยลูกประคำ 108 หินสีพระโกษัช

เพื่อน้อมบูชา พระพุทธเจ้าแห่งการรักษารโรค

108 เม็ด เต็มพลังบุญ ครบถ้วน สมบูรณ์

พระโกษัชคุรุโศภมปรัตนาถาคตเจ้า

พระโกษัชคุรุโศภมปรัตนาถาคตเจ้า พระพุทธเจ้าแห่งการรักษารโรค พระรัตนเมตต์ให้โชติคุณ มีสุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคภัย จิตโล่งสบาย สุขภาพดี อายุยืนยาว

คุณา

โอม นะโม อะระหะเต โกษัชคุรุโศภมปรัตนาถ รากษะ คตตะคาเย อะระหะเต สัมพุทธะพุทธะยะ คิตตะระถา โอม โกษัชย โกษัชย เททาโกษัชยราชา สมุหะระเต สวาทา

Om Namo Bhagavate Bhaishajya Guru Vaidurya prabhaha Raajaaya tathaagataya, Arahate samyak sambuddhaaya Tacthayathaa, Om Bhaishajye Bhaishajye Mahabhaisajye Raajaa Samudagate Svaha

หินสีพระโกษัช ช่วยเสริมพลังบารมี บำบัดภัยอันตราย และปกป้องคุ้มครอง

พระโกษัชคุรุ สัญลักษณ์แห่งการรักษาโรคภัย และความเจริญรุ่งเรือง

พุทโธมนี่นำเงิน เป็นความล้ำงาม และความเป็นสิริมงคล

บูชาเส้นละ 2,000 บาท

ของแถม

กล่องกำมะหยี่ พร้อมมีม ในภาคนาบูชา คู่มือการบูชา

เหมาะสำหรับ

- ผู้ปรารถนาสุขภาพแข็งแรง
- ผู้ที่ต้องการความคุ้มครอง
- ผู้ที่ปฏิบัติธรรม
- และผู้ศรัทธาในพระโกษัชคุรุ

น้อมบูชา สร้างบุญ เสริมบารมี | ด้วยสร้อยลูกประคำ 108 หินสีพระโกษัช

สร้อยประคำ หินสีลาปิตลาชูลิ

สี่ประจำพระวรกายพระโกษัชชคุรุ พระพุทธเจ้า

ใช้ในการสวดรักษาโรคทางกาย ใจ

ผ่านพิธีสวดบทสรรเสริญแล้ว

300 บาท

300 บาท

ขอเชิญร่วมเป็นเจ้าของ

ระบบไฟฟ้าใหม่ พระอุโบสถ

เพื่อความปลอดภัยและความคงทนที่ยั่งยืน

เนื่องด้วยระบบไฟฟ้าของพระอุโบสถ ใช้งานมานาน ชำรุด เสื่อมสภาพ อาจเกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงระบบไฟฟ้าใหม่ ให้ได้มาตรฐาน กั้นสมัย และปลอดภัยยิ่งขึ้น

ระบบไฟเดิน ชำรุด เสื่อมสภาพ

- สายไฟฟ้า หมดอายุ เสื่อมสภาพ
- ตู้ควบคุมไฟฟ้า ไม่ปลอดภัย
- เสียงดังการเกิดไฟฟ้าลัดวงจรและอัคคีภัย

ระบบไฟฟ้าใหม่ มาตรฐาน ปลอดภัย กั้นสมัย

- เดินสายไฟใหม่ มาตรฐาน แยก แยกตู้
- ตู้ควบคุมไฟฟ้าใหม่ มาตรฐาน ปลอดภัย
- เปลี่ยนหลอดไฟ เป็น LED
- ติดตั้งระบบป้องกัน ไฟฟ้าลัดวงจร

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ปลอดภัย มาตรฐานสูง
- สว่างไสว ใช้งานสะดวก
- ประหยัดพลังงาน
- ใช้งานยาวนาน
- สีสวยทนทาน

ร่วมบุญเป็นเจ้าของ

ร่วมสร้างกุศล เสริมความเป็นสิริมงคล ถวายเป็นพุทธบูชา สืบทอดพระศาสนา เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของพุทธศาสนิกชนทุกท่าน

ร่วมบุญตามกำลังศรัทธา

ช่องทางร่วมทำบุญ

ธนาคารไทยพาณิชย์

ชื่อบัญชี : กอกงนุวัดทรงธรรมกัลยาณี

เลขที่บัญชี : 649-228-5911

ทุกบาททุกสตางค์ คือพลังแห่งศรัทธา

ร่วมกันทำบุญปลูกพระอุโบสถ ให้สว่างงาน ปลอดภัย และยั่งยืนตลอดไป

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม 034-258-270

โครงการบรรพชาสามเณรี ๔ วัน จำนวน ๔๐ รูป
ถวายพระราชกุศลแด่พระราชวงศ์จักรี ๖ เมษายน
ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๔ ธันวาคม
สนใจติดต่อติดต่อขอรายละเอียดได้ที่ ๐๑๔ ๒๕๔ ๒๐๐

ช่องทางติดต่อ

โทร : ๐๓๔ ๒๕๔ ๒๐๐

Facebook : วัดรทรงธรรมกัลยาณี

หากประสงค์ที่จะสนับสนุนทางการเงิน

สามารถโอนเข้าบัญชีเลขที่ 649-2-28591-1

ธ.ไทยพาณิชย์ ชื่อบัญชี "กองทุนวัดรทรงธรรมกัลยาณี"

หรือผ่านสามารถโอนปัจจัยโดยตรง

LINE QR CODE:

